

Fredrik von Dardels dagboksanteckningar och andra handlingar ang. Raoul Walleberg

Den 6 januari: En gammal kommunist, en veteran från Lenins tid vid namn Arnozt Kohlman ~~Kohlman~~ har på sistone kommit i konflikt med sovjetmyndigheterna och tagit sig över till Sverige, där han bor hos en svärson professor Janouch i Täby. Maj har satt sig i förbindelse med honom och bitt honom att besöka oss för att meddela oss underrättelser om förhållandena i Sovjetunionen. I dag kom han tillsammans med sin hustru ~~Sakaterina~~ och sin svärson professor Frantisek Janouch. Han berättade om sina kontroverser med sovjetmyndigheterna och sin treåriga fängelsestid i Ljubljanka, Lefortovskaja fängelserna under 1950-talet. En utförlig redogörelse härom finns i Dagens Nyheter nummer för den 31 oktober 1976. Han framhöll att det fordrades uthållighet för att få sovjetiska myndigheter att göra några medgivanden. Som exempel nämnde han att han fått utresetillstånd till Sverige först efter 16 framställningar till medlemmarna i politbyrån.

Den 20 januari: I dag kom ett bud från UD med dels ett meddelande att regeringen ~~avslagit~~ vår framställning om hävande av hemligstämpeln för UD:s akt-samling om Raoul och dels ett brev från utrikesminister Karin Söder, där hon uttalade sin stora förståelse för framställningens syfte, men när hon vägde detta mot andra hänsyn hade hon ~~en~~ kunnat förorda bifall till densamma. Senare på dagen ringde hon och bad att få komma ut till oss. Hon stannade hos oss ett par timmar varvid kabinettssekreterare Leif Leifland och vår dotter Nina också voro närvarande. Hon angav inte något närmare besked om motivet för avslaget, utan framhöll att hon var ny i ämbetet och att hon därför måste i stor utsträckning lita på sina medarbetare i departementet. Det var väl närmast Åström hon menade. Jag gav henne därför ett exemplar av min P.M. av den 31/12 1976 och refererade för henne bl.a. Åströms brev angående vittnet Kraemers ändrade uppgifter med förhoppning att det skulle ge henne en riktig uppfattning om hans roll i dramat. På tal om Gromykos ifrågasatta besök sa hon att man inte visste när han skulle komma. Vi bad henne att vid ett sådant besök taga upp Raouls sak och därvid använda både skärpa och kvinnlig mjukhet. Hon gjorde ett sympatiskt intryck och liksom också Leifland som följde med henne. (Bil. 1 och 2)

Den 10 februari: En fru Lilian Ehrensträhle, maka till vice generalsekreteraren i Amnesty International Ehrensträhle, vilken år 1947 blev lockad av en pro-vokatör vid namn Irtje att söka efter Raoul i södra Polen, har skrivit ett brev till Maj. där han säger att hon har dokument rörande denna expedition som hon eventuellt tänker publicera. Hon vill gärna taga kontakt med Maj för att diskutera denna fråga, när hon nästa gång besöker Sverige. Maj svarat henne ganska tillmötesgående. (Bil. 2 och 3.)

Den 12 mars I går kom brev från Guy, som tycker att man borde göra något fråga om Raoul. Han föreslår att familjen och en del andra personer, som är intresserade, skall gå till utrikesministern med framställning om att en arbetsgrupp av specialister från UD. och andra personer skall få uppdrag att granska UD:s arkivmaterial ang. Raoul och därefter med utrikesministern diskutera de förslag till åtgärder. . . som arbetsgruppen kommer fram till. Guy anser att saken brådskar då han kan få ledigt 14 dagar vid påsk och då kan ägna sig åt granskning av materialet. Vi ha ansett det osannolikt att svar på framställningen kan väntas så tidigt som till påsk och att Guy därför bör använda sin påskledighet för att vila sig och att man bör vänta med framställningen till den 1 juni, då Åström väntas lämna UD. Maj har talat med en del av de personer som Guy föreslagit att underteckna framställningen, nämligen Otto Danielsson, Palmstierna och Nanna och de ha ställt sig positiva, även Arne Lundberg som dock ville se den föreslagna texten innan han bestämmer sig (Bil. 5, 6, 7,)

Den 18 juni: I Svenska Dagbladet m. fl. tidningar talas det om att regeringen överväger att tillsätta en medborgarkommision för att granska UD:s handlingar ang. Raoul, i samband med att utredning om ändrade sekretess bestämmelser görs.

1977 2

Den 22 juni . En fröken Gun Bengtson , biträde på folktandvårds polikliniken i Malmö , har ringt till Maj och yrkat på att Maj skulle skriva ett brev till Brezjnev och begära Raouls hemsändande . Hon påstod att journalister i tidningarna Arbetet och Sydsvenska Dagbladet skulle taga upp saken . Senare har hon talat om att hon skulle stimulera pingstvännerna att ansluta sig . Hon tycks själv vara pingst vän . Maj har rått henne att själv med anslutning av eventuella meningsfränder skriva ett brev till Brezjnev . Då det kanske skulle verka egendomligt om inte Maj skrev till denne har jag avfattat ett brev till honom , även om jag är övertygad om det lönlösa att vända sig till någon av dessa gangsters

Den 14 juli : Vi hade begärt att få träffa (Bil. 8) fru Söder i dag och infann oss Maj , jag och Nina i UD, där vi sammanträffade med fru Söder och Leif Leifland . Fru Söder sade att arbetet med de nya sekretessbestämmelserna visat sig ganska komplicerade . Jag omnämde pressuppgifterna om att man i UD övervägde tillsättning av medborgarkommision för granskning av UD:s material om Raoul . , vartill fru Söder svarade att detta var något som tidningarna fick stå för . Jag refererade då Guys förslag om tillsättning av en arbetsgrupp för granskning av materialet , vartill hon svarade att man kunde överväga detta förslag ,

Vi redogjorde för förslaget ^{sm?} av ett brev från Maj till Brezjnev . Leifland ansåg att dess titel som vi använt (Sovjetunionens Statschef) inte var korrekt utan borde ändras och lovade att skicka en avskrift ^{med} med den riktiga till den svenska ambassaden i Moskva för översättning till ryska . Vi kunde räkna med att översättningen skulle komma tillbaka om en vecka . Han trodde att ryssarna här skulle rapportera allt vad som kom att publiceras . Det är skönt att Sverker Åström ersatts med Leifland . (Bil. 8 A)

Den 22 juli : Wigforss ringde i dag och bad om ett fotografi av Raoul , som han avsåg att använda för en artikel om Raoul . Maj skickade honom ett sådant fotografi jämte en avskrift av vårt förslag till brev till Brezjnev . Jag skrev senare ett brev till Wigforss med redogörelse för vårt besök hos fru Söder m.m. (Bil . 9)

Den 28 juli : I dag kom brev från Wigforss där han talar om en person vid namn Turner , som i mitten på 1950- talet sluppit från 19 års fångenskap i Sovjet - unionen och då fått en fristad på den svenska ambassaden i Moskva . Han hade där för Sohlman M.fl . berättat om vad han hört om Raouls fångenskap av andra personer som han träffat . Han har sedan kommit till Israel , där han hörts av svensk polis , men på grund av hjärnblödning minns han nu ingenting av vad han berättat i Moskva (Bil. 10)

Den 3 augusti : Sedan vi från UD? fått den ryska översättningen av brevet till Brezjnev ha vi i dag expedierat brevet . (Bil . 11,12, 13 .)

Den 8 augusti Sedan Brevet till Brezjnev publicerats har ett betydande antal tidningar återgivit detsamma , även en del socialdemokratiska .

Den 9 augusti : På begäran av Maj har UD? översänt avskrifter av promemorior som sekreteraren i UD . Gunnar Lorentson upprättat efter förhör med Bernhard Turner och Mikael Neumann i Tel Aviv år 1957 . Enligt dessa promemorior har varken Turner eller Neumann träffat Raoul . Turner hade emellertid trott att Neumann under sin tjänstgöring som läkare vid fånglägret i Taished skött en svensk , som varit tuberkulossjuk , vilket Neumann ansett vara osäker Detta spår är således rätt negativt . Båda ha dock lämnat en positiv uppgift . nämligen att då en person arresteras i Sovjet , upprättas en akt i 12 exemplar varav en går till säkerhetsministeriet , ett till Gulag och ett till de olika speciallägren , att myndigheterna ha en minitiös kontroll över dessa papper och att det är uteslutet att dessa papper skulle kunna förkomma .

1977

Fredrik von Dardels dagboksanteckningar och andra handlingar rörande Raoul Wallenberg .

3

att en fånge skulle kunna slarvas bort , Gromykaos påstående om att Smoltsovs "rapport " skulle vara det enda papper om Raoul som finns kvar i Sovjet är således lögn . (bil. 14).

Den 11 augusti : Sedan jag hos UD. begärt att få avskrift av den rapport ang. Turner som Sohlman borde ha lämnat till UD . år 1953, ~~här~~ UD översänt en avskrift av denna rapport (Bil. 15).

De avskrifter i fallet Turner , som vi fått från UD. , har skickats till Wigforss som efter granskning av desamma återställt dem med ett brev (Bil. 16)

Den 17 augusti . Sedan Oscar af Ugglas för en tid sedan omtalat att den Wallenbergska Stiftelsen beviljat 18 000 kronor för tryckning av en bok , som en ungman vid namn Vörös skrivit och vari han i ett kapitel skulle ha talat om Raoul och dennes verksamhet i Budapest , har Maj underrättat Ugglas om att Vörös år 1972 publicerat uppgifter om Raoul , som utvisat att denne vid ett sammanträffande med Vörös varit nerbruten och sjuk , och lämnat utdrag ur dagboken , som handlat därom . Ugglas har återställt dagboksutdragen med ett brev (Bil. 16) A

Den 11 september: Under den gångna sommaren har vi intervjuats av medarbetare i olika tidningar . Veckojournalen , Kvällsposten och en norsk tidning vid namn " Vi men " . I Kvällsposten i dag har en medarbetare vid namn Lippold redgjort för ett förhör som han hållit med Moshinsky i Israel, varvid denne berättat att det fanns en förrädare på svenska legationen i Budapest vid namn Felix eller något dylikt , som samma dag som ryssarna marscherat in i Pest , rapporterat till den ryska kommandaturen att Raoul Wallenberg tagit guld och smycken av de judar han avsåg att rädda . Mosjinsky hade då informerat general Vasilevsky härom och av denne beordrats att hämta Wallenberg för förhör . Mosjinsky vidhöll sitt tidigare påstående att Wallenberg förts med flyg från Budapest till Moskva .

Sedan Mosjinsky kommit till Wrangels ö . där han tjänstgjort i sjukavdelningen, hade han i fånglistan hittat Wallenbergs namn . Han hade då genom en italiensk fånge smuglat in en lapp till Wallenberg där/ frågat denne om han var samme Wallenberg , som han arresterat i Budapest . Genom italienaren fick han ett jakande svar med tillägget : " Jag är död , men lever här . " Senare hade han på samma sätt fått tre lappar till , vari Wallenberg meddelat att han/ smalare och inte gick att känna igen , att han , så vitt Moshinsky förstod , blivit krympling och slutligen att han skulle transporteras bort från Wrangels ö . Av tidigare kolleger i KGB hade Moshinsky fått veta att han förts till ett Mentalsjukhus i Irkutsk , där han fortfarande befinner sig . Så sent som i december 1976 fick Moshinsky ett brev , vari det står att " brödet ännu finns tillgängligt . "

han//

/Var

Moshinsky har i intervjun sagt att han under världskriget varit stridsflygare och skjutits ned samt hamnat i ett tyskt fångläger men lyckats fly med hjälp av en tyska , som arbetat i lägret , samt en katolsk präst . Tidigare har han påstått att det var lägerchefens dotter som hjälpte honom att fly . Kan man tro på allt vad Moshinsky kommer med ?

Den 26 september Otto Danielsson ringde och talade om att han läst Lippolds artikel och han var arg över att denne publicerat Mosjinskys nya uppgifter i stället för att underrätta oss om dem . Han ansåg att man genom Carl Perssons förbindelser i Israel borde närmare undersöka Mosjinskys sanningsenlighet och han skulle be Persson föranstalta detta .

Det har omvitnats av Raouls cellkamrat i Ljubljanka , Richter, att Raoul för honom berättat att resan från Budapest till Moskva ägt rum på järnväg och enligt två andra vittnen , Hille och Huber har Raouls chaufför Langfelder berättat detsamma för dem , Dessa tre vittnesmål synas bevisa att Mosjinskys tal om att följt Raoul till flyget i Budapest är påhittat .

1977

Fredrik von Dardels dagboksanteckningar och andra handlingar angående Raoul Wallenberg .

Om det skulle ha varit sant, skulle Raoul ha kommit fram till Moskva någon dag efter den 17 januari 1945 , men enligt Richter kom han först den 31 januari och enligt Hille den 6 februari . Det är antagligt att Mosjinsky ljugit på denna punkt, men bevisar det att han ljugit på alla andra .?

Nina har lämnat oss ett brev från Israels förutvarande Stocholms ambassadör Max Varon , vari han säger att han efter sin återkomst till Israel rådgjort med pålitliga personer om möjligheterna att väcka en kampanj , som kan förmå Sovjet att medge att Raoul ännu lever och att släppa honom . Dessa ha ställt sig mycket skeptiska .

Han har också talat med dessa personer om de vittnesmål , som avgavs inför ett senatsutskott i U.S.A. år 1973. Man meddelar då att många av dessa vittnesmål gav oriktiga fakta. Särskilt framhöll man att den man, som Nina omnämmt för honom, men vilkens namn Varon glömt , var fullkomligt otillförlitlig och ovärdig förtroende . (Bil 17)

Från en person i Berlin vid namn Rafael Ettisch har Maj fått ett brev , vari han uttalat sin beundran för Raoul och föreslår

1) - Att Sveriges Regering skall kontakta president Carter i USA . samt därvarande judiska sammanslutningar och uppmana dem att göra någonting för Raoul ,

2) Att Sveriges regering eller dess ambassadör i Bonn skall kontakta Brejznev vid dennes besök i Bonn under November månad samt förbundskansler Schmidt eller Willy Brandt i syfte att sammanföra Maj med Brejznjev under några minuter (de judiska sammanslutningarna i Västtyskland bör få försöka göra detsamma .)

3)
Att Raouls öde tages upp af Sveriges delegat vid konferensen om de mänskliga rättigheterna (den judiska församlingen i Sverige kan hjälpa till där).

4) Att Israels regering också kontaktas av den svenska regeringen och av judiska sammanslutningar ,

5) Att sist men inte minst Sveriges regering kontaktar den Sovjetiska (Bil.18)

Vid brevet har fogats avskrift av brev från Ettisch till Statsminister Fälldin och till den Mosaiska församlingen i Sverige (Bil. 19 och 20) samt en artikel i die Welt om Majs brev till Brejznev och utdrag av den judiska encyclopedien angående Raoul .

Den 28 september Från Nanna Svartz har kommit ett vänligt kort med lyckönskningar till intervjun i Veckojournalen (Bil. 21)

Från Wallenbergfonden har hittills utbetalats ersättning för forskning ang. Raoul med 10 000 kr. till Simon Wiesenthal , 2.000 kr. till Harald Wigforss och 2.000 kr. till Eric Sjökvist samt 5.000 kr. till Wurmbrandts organisatin.

Den 8 augusti: Sedan brevet till Brezjnev publicerats, har ett betydande antal tidningar återgivit detsamma, även en socialdemokratiska.

Den 9 augusti. På begäran av Maj har Ud översänt avskrifter av promemorier som sekreteraren i UD Gunnar Lorentzon upprättat efter förhör med Bernhard Turner och Mikael Neumann i Tel Aviv år 1957. Enligt dessa promemorior har varken Turner eller Neumann träffat Raoul. Turner hade emellertid trott att Neumann under sin tjänstgöring som läkare i fånglägret i Taished skött en svensk, som varit tuberkulössjuk, vilket Neumann ansett vara osäkert. Detta spår är således negativt. Båda ha dock lämnat en positiv uppgift nämligen att då en person arresteras i Sovjet, upprättas en akt i 12 exemplar, varav ett går till säkerhetsministeriet, ett till Gulag och ett till de olika speciallägren, och att myndigheterna ha en minutiös kontroll över dessa papper och att det är uteslutet att dessa papper skulle kunna förkomma och att en fånge skulle kunna ~~slarvas bort~~.

Gromykos påstående om att Smoltsovs "rapport" skulle vara det enda papper om Raoul som finns kvar i Sovjet, är således lögn (Bil 14).

Den 11 augusti: Sedan jag hos UD begärt att få avskrift av den rapport ang. Turner som Sohlman borde ha lämnat till UD år 1953, har UD översänt en avskrift i fallet Turner, som vi fått från UD, har skickats till Wigforss som efter granskning av desamma återställt dem med ett brev Bil 16.

Den 17 augusti. Sedan Oscar af Ugglas för en tid sedan omtalat att den Wallenbergiska Stiftelsen beviljat 18 000 kr för tryckning av en bok, som en ungrare vid namn Vörös skrivit och varit han i ett kapitel skulle ha talat om Raoul och dennes verksamhet i Budapest, har Maj underrättat Ugglas om att Vörös år 1972 publicerat uppgifter om Raoul, som utvisat att denne vid ett sammanträffande med Vörös varit nedbruten och sjuk, och lämnat utdrag ur dagboken, som handlat därom. Ugglas har återställt dagboksutdragen med ett brev (Bil 16 A).

Den 11 september.

Under den gångna sommaren har vi intervjuats av medarbetare i olika tidningar, Veckojournalen, Kvällsposten och en norsk tidning vid namn "Vi men", I kvällsposten i dag har en medarbetare vid namn Lippold redogjort för ett förhör som han hållit med Mosjinsky i Israel, varvid denne berättat att det fanns en Förrädare på svenska legationen i Budapest vid namn Felix eller något dylikt, som samma dag ryssarna marscherat in i Pest, rapporterat till den ryska kommandanten att Raoul Wallenberg tagit

guld och smycken av de judar han avsåg att rädda . Mosjinsky hade då informerat general Vasilevsky härom och av denne beordrats att hämta Wallenberg för förhör . Moshinsky vidhöll sitt tidigare påstående att Wallenberg förts med flyg från Budapest till Moskva Sedan Moshinsky kommit till Wrangel ön , hade han i fånglistan hittat ^W Wallenbergs namn. Moshinsky tjänstgjorde i sjukavdelningen. Han hade då genom en italiensk fånge smugglat in en lapp till Wallenberg där han frågat denne om han var samma wallenberg , som han arresterat i Budapest . Genom italienaren fick han ett jakannde svar med ett tillägg; "Jag är död , men lever här . " Senare hade han på samma sätt fått tre lappar till , vari Wallenberg meddelat att han blivit smalare och inte gick att känna igen , att han så vitt Moshinsky förstod , blivit krympling och slutligen skulle transporteras bort från Wrangel ön .

Av tidigare kolleger i KGB hade Moshinsky fått veta att han förts till ett mentalsjukhus i Irkutsk där han fortfarande befinner sig Så sent som i december 1976 fick Moshinsky ett brev , vari det står att " brödet ännu finns tillgängligt men att det börjar mögla ."

Moshinsky har i intervjun sagt att han under världskriget varit stridsflygare och skjutits ner samt hamnat i ett tyskt fångläger, men lyckats fly med hjälp av en tyska , som arbetat i lägret , samt en katolsk präst. Tidigare har han påstått att det var lägerchefens dotter som hjälpte honom att ~~fly från lägret~~. Kan man tro på allt vad Moshinsky kommer med ?

Den 26 september

Otto Danielsson ringde och talade om att han läst Lippolds artikel och var arg över att denne publicerat Moshinskys nya uppgifter i stället för att underrätta oss om dem . Han ansåg att man genom Carl Perssons förbindelser i Israel borde närmare undersöka Moshinskys sanningsenlighet och han skulle be Persson föranställa detta . Det har omvittnats av Raouls cellkamrat i Ljubljanka Richter att Raoul för honom berättat att resan från Budapest till Moskva ägt rum på järnväg och enligt två andra vittnen Hille och Huber har Raouls chaufför Langfelder berättat detsamma för de Dessa tre vittnesmål synas bevisa att Moshinskys tal om att han följt Raoul till flyget i Budapest är påhittat .

Om det skulle vara sant skulle Raoul ha kommit fram till Moskva någon dag efter den 17 januari 1945 , men enligt Richter kom han först den 31 januari . och enligt Hille den 6 februari. Enligt Moshinsky skulle Raoul ha kvarhållits i Budapest en månad innan han flögs till Moskva .

Nina har lämnat oss ett brev från Israels förutvarande Stocholms ambassadör Varon , vari han säger att han efter sin återkomst till Israel rådgjoert med pålitliga personer om möjligheterna att väcka en kampanj , som kan förmå sovjet att medge att Raoul ännu lever och att släppa honom . Dessa ha ställt sig mycket skeptisk

Han har också talat med dessa personer om de vittnesmål , som avgavs inför ett senatsutskott i USA år 1973 . Man meddelade att många av dessa vittnesmål ^{oriktiga fakta} gav ~~viktiga fakta~~ . Särskilt framhöll man att den man , som Nina omnämnt för honom , men vilkens namn Varon glömt är , fullkomligt otillförlitlig och ovärdig förtröende . (Bil. 17)

Från en person i Berlin vid namn Rafael Ettisch har Maj fått ett brev vari han uttalar sin beundran för Raoul och föreslår

2) att Sveriges regering eller eller dess ambassadör i Bonn skall kontakta Brezjnev under dennes besök i Bonn under november eller förbundskansler Schmidt eller Willy Brandt för att sammanföra Maj med Brezjnev under några minuter (den judiska sammanslutningen i Västtyskland bör försöka göra detsamma)

1) att Sveriges regering skall kontakta president Carter i USA samt den judiska sammanslutningen att göra detsamma .

3) att Raouls öde tas av Sveriges delegat vid konferensen om de mänskliga rättigheterna i november . (Den judiska församlingen i Sverige kan hjälpa till där)

4) att Israels regering skulle också kontaktas av den svenska regeringen och andra judar .

5)

att sist men inte minst Sveriges regering kontaktar den sovjetiska (Bilaga 18)

Vid brevet har fogats avskrift av brev från Ettisch till statsministern Fälldin och den mosaiska församlingen i Sverige (Bil 19 och 20) samt en artikel i Die Welt om Majs brev till Brezjnev och utdrag av den judiska encyclopedien ang . Raoul .

Den 28 september :

Från Nanna Svartz har kommit ett vänligt kort med lyckönskningar till intervjun i Veckojournalen (Bil. 21).

Från Wallenbergiska Stiftelsen har hittills utbetalats ersättning för forskning ang. Raoul med 10.000 kr. till Simon Wiesenthal , 2.000kr. till Harald Wigforss och 2.000 kr. till Eric Sjöqvist samt 5.000 kr. till Wurmbrandts organisation .

1977

Fredrik von Bårdels dagboksanteckningar ang . Raoul Wallenberg

Den 30 september: Under denna månad har kommit ytterligare ett par sympati brev från dels en fru Karin Malmquist i Sundsvall och dels ~~Gusale~~ Hägg i Malmö. (Bil. 22 och 23)

Maj har tackat dem per telefon .

Den 7 oktober ; Då Maj varit intresserad av att veta om sonen till Rudolf Trusnowich , som enligt Moshinskys uppgift skulle ha suttit i samma fängelsebarack på Wrangel Island som Raoul , har hon skrivit ett brev till dennes son för att för att få upplysning om han hört om sin far . Han är anställd . Han är anställd på Possevförlaget i Frankfurt am Main och frågat honom därom . (Bil. 24)

Den 10 oktober : I dag har Maj skrivit ett svarsbrev till Ettisch (Bil. 25)

Den 12 oktober : En fröken Ann- Charlotte Berggren har skrivit ett brev till Maj , vari hon säger att hon varit mycket intresserad av Raouls öde och att hon försökt att på egen hand nå fram till en lösning men inte lyckats , Hon vill gärna träffa Maj (Bil 26)

Den 23 oktober : I Svenska Dagbladet den 20 oktober stod en artikel undertecknad av Christer ^{Akerlund, Retmerosbakken 1:a st} Jäderlund , som där hävdade att de Sovjetiska mentalsjukhusen äro värre än fängelserna , Maj ringde till honom och bad honom komma hem till oss i dag . Det befannas att han var en helt ung man , 20 år gammal. Han har anställning på en sammanslutning , kallad Östeuropeiska Solidaritetskommittén, vars styrelse består av estniska flyktingar och som tycks ha till syfte att bekämpa det ryska inflytandet . Han föreföll att kunna bli en intelligent och intresserad medarbetare i arbetet för Raoul ,

Den 24 oktober : Efter överenskommelse mellan Maj och Ann-Charlotte Berggren kom hon till oss i dag , Hon berättade att hon i syfte att göra något för Raoul försökt att träffa Solsjenitsyn i dennes bostad i Zürich , men inte lyckats träffa honom . Hon redgjorde för flera resor i Europa , som inte lett till resultat . Det föreföll sannolikt att hon inte kunde komma någon vart ,

Den 25 oktober : Från Shifrin har det kommit ett brev vari, denne berättat att han träffat en amerikan Marc Saldenberg , som skulle vara ägare till av en del av Wrangel Island . Denne har omtalat att vår regering har planer på att av sovjet begära Raouls hemsändande . Han har också sagt att Wrangel Island tillhör U.S.A. , men utnyttjas av ryssarna Han har av U.S.A:s Secrete service hört att det finns tre fängelser på ön . (Bil. 27)

Den 27 oktober : Maj skrev den 17 oktober till The International Sakharov Hearing (O.F Andresen Köpenhamn) vari hon bad kommittén göra sitt bästa för att hjälpa hennes son ur fångenskapen och erbjöd sig att, om kommittén lovade att göra detta , bidra till de gskostnader

1977

9

Fredrik von Dardels dagboksanteckningar ang . Raoul Wallenberg med 3000 sv.kr . (Bil 28) .

r/
Till svar meddelade kommittén genom dess ordförande Andesen i brev den 23 oktober att man var tacksam för löftet om ekonomiskt bidrag, men att man vid kommitténs sammanträde i Rom närmast skulle sysselsätta sig med vittnesmål om brott mot de mänskliga rättigheterna , under de senaste åren och inte med historia samt att det därför skulle bli svårt att taga upp Raouls sak . (Bil 29) .

I dag har Maj skrivit till kommittén och sagt att Raoul enligt erhållna uppgifter levde ännu under de senaste åren och att Maj var villig att lämna den bidrag endast under förutsättning att den lovade att göra sitt bästa för hans befrielse . (Bil 30) .

15 November : Amnesty International har i ett brev tackat Maj för hennes lyckönskningar för hennes lyckönskningar och samtidigt uttalat att Amnesty inte har samma möjlighet som Röda Korset att få några upplysningar om Raoul från sovjet Unionen , men att man skall meddela henne om man för veta något nytt om honom .(Bil.30A)

OBS! Den 10 november : En doktor Bertil Kihlgren i Milano som tidigare visat intresse för Raouls sak genom att skicka oss urklipp ur italienska tidningar angående honom har vid besök i Stockholm telefonerat till Maj och därvid på förfrågan av henne förklarat sig villig att förhennes räkning delta i Sakharov Hearing konferens i Rom . Jag har i dag skickat honom min bok om Raoul med ett brev , vari jag talar om att Wiesenthal också kommer att delta i konferensen .(Bil. 31)

Den 23 november : Wiesenthal har i dag skrivit ett brev vari han talar om att han ämnar resa till Romkonferensen och att han då ämnar taga upp Raouls sak där (Bil. 32).

Den 30 november . I en artikel i Göteborgs-posten för den 28 november meddelas att Wiesenthal , Sakharovskonferensens ordförande omtalat att Raoul enligt noggranna efterforskningar fanns på ett Mentalsjukhus i Irkutsk så sent som år 1975 . Enligt en artikel i samma tidning för den 30 november har en representant för UD - ambassadör Thyberg på förfrågan meddelat att man i Ud ställde sig skeptisk till Wiesenthals uppgift , då den person en f.d. K.G.B.man , som lämnat uppgifter tidigare kommit med oriktiga uppgifter . UD förtsätter emellertid utredningen .

Wiesenthal har i dag skrivit ett nytt brev , där han talar om att ett antal tidningar tagit upp de vid Sakharovkonferensen meddelade uppgifterna om Raoul .(Bil 33)

Kihlgren har samma dag skickat ett intyg om att han på Majs uppdrag samt en del tidningsklipp ur italienska tidningar .(BIL 34)

Fredrik von Dardels Dagboksanteckningar ang. Raoul Wallenberg .
Etiisch har skrivit och sagt att han nästa år skall börja arbeta
på sin egen karriär , men att han fortfarande vill hjälpa till
i arbetet för Raoul och att han vidtalat åtskilliga personer att
göra detsamma . Han bifogar tidningsurklipp och ett brev från
Amnesty Internationell . Därifrån har gått ett brev direkt till
Maj .(Bil. 35,36,37,)

Dän 14 december : Per Anger ringde i dag och talade om att han
kommit till Stockholm för ett par dagar och att han då talat med
fru Söder och Leifland angående Raouls sak samt att det borde
göras något från UD:s sida . Han ansåg att UD:s handlingar angåen-
de Raoul borde offentliggöras nu . Då skulle också den skrivelse
bli offentlig , vari Anger avsågs sig det uppdrag han haft att
i UD följa UD:s åtgärder i fråga om Raoul . Han hade iakttagit
hur man i UD målmedvetet sökt gömma Raoul under mattan och ville
inte längre ha något att göra därmed .
Då jag frågade honom om det var riktigt att han föreslagit Undén
att utväxla Raoul mot någon sovjetisk spion , som åkt fast i Sverige
och att Undén då svarat : " Vi använder inte sådana metoder .",
bekräftade han detta och tillade , att det var Undén som under
många år saboterats Raouls sak .

Det må här antecknas att , då Ture Nerman och Bertil
von Friesen samt en tredje riksdagsledamot år 1947 föreslog
Raoul till Fredspriset hos Norska Nobelkommittén , befann sig
Undén vid något tillfälle i Oslo och förklarade vid en tidnings-
intervju att man ju inte visste om Raoul levde .